

Př 8A, B

1. pokud něco chybí v zápise TS, dopište si prosím, učit se postupně, tučně tištěné

TRÁVICÍ SOUSTAVA

3páry slinných žláz (**podčelistní, podjazyková, příušní**)

DUTINA ÚSTNÍ

Jazyk - **chuťové pohárky** (obr. Dú)+ chuť umami (soli glutamáty), ??? 6. škrobová

Zuby-stavba: a) vnější – **korunka, krček, kořen** obr.

b) vnitřní - **sklovina=nejtvrděší hmota těla, zubovina, dřev s cévami a nervy.**

mléčný chrup- **20: 8 řezáků, 4 špičáky, 8 stoliček**

trvalý chrup- **32: 8 řez, 4 špič, 8 třenových, 12 st**

Hltan- hrtanová příklopka

Žaludek- k.chlorovodíková, voda

Slinivka břišní- zásaditou šťávu-neutralizuje kyselou žaludeční tráveninu

Tenké střevo- 3-5m, **konečné trávení a vstřebávání živin**

Játra- - **největší žláza**

- **zneškodňují jedy, alkohol**

- rezerva krve(4,5dcl)

- **žluč**

Tlusté střevo – d.1,5m

A) slepé střevo

B) **vzestupný, příčný, sestupný tračník**

C) esovitá klička

D) konečník

vstřebávání vody, hnilobné procesy

Onemocnění TS

cirhóza jater (tvrdnutí), **žloutenka**-viry (typ A =nemoc špinav.rukou, typ B –krví,pohl.stykem , alkoholická žloutenka.,.),

Metabolismus= látková přeměna látek a energií

Bulimie- psychická porucha, přejí→ zvrací

Anorexie- psych. p, nejí

Vitamíny

Hypervitaminóza- nadbytek vit.

Hypovitaminóza- nedostatek vit.

Rozpustné: a) v tucích D,E,K,A

b) ve vodě B,C

tab.str.83- vitamin, 2 zdroje, 1 význam, 1 projev nedostatku

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Odstraňuje odpadní látky z těla – vodu, soli, močovinu

VS – ledvina, led.pánvička, močovod, moč.měchýř, moč.trubice

Ledviny - párové, nezbytné, v bederní části, funkce: filtrace krve.

primární moč (180l/den), voda a potřebné látky vstřebá → sekundární moč (1-1,5l/den).

Moč nesmí mít bílkoviny, cukry, krev – nemoc!!

M.Měchýř - dutý sval

M.trubice – u mužů= společný vývod močovým a pohlavním 20-22cm, u žen 3-5cm

Onemocnění ledvin způsobí:

- **Prochlnutí**
- Přecházení nachlazení
- **Moc léků**
- Zadržování moči
- Kořeněná a solená jídla
- **Málo vody**

Onemocnění – zánět moč. cest, led. kameny = vysrážené minerály při nedostatku tekutin.

Kožní soustava

Kůže - regulace teploty, dotyk, tlak, teplo, chlad

- chrání před poškozením

3 vrstvy:

1) pokožka - pigment **melanin** (kožní barvivo),

2) Škára:

a) **Potní žlázy** – pot **ochlazuje** tělo (98%voda, chlorid sodný, amoniak,..) 0,5l/den, **malé p.ž.**- čelo, dlaně, chodidla, **velké p.ž.**- podpaží.

b) **Mazové žlázy** – maz - vláčná kůže

c) **krev.vlásečnice**

3) Podkožní vazivo – tuk

Přídavné kožní orgány

1) mléčná žláza - největší kožní žláza → vyvýšení prsu

2) Nehet = rohovina

3) Vlasy = rohovina

Onemocnění kůže: popáleniny, ekzémy, opary,...